

Arkivsaksnr. 24/02061-1
Saksbehandler Espen Henriksen Harper

Saksgang
Kommunestyret

Møtedato
14.02.2024

19/24

Representantforslag - Mobilforbud i Tromsøskolen - Nikolai B. Skogan

Innstilling til vedtak:

Saken sendes til oppvekst- og utdanningsutvalget for videre behandling

Gunnar Wilhelmsen
Ordfører

Hva saken gjelder

Kommunestyret bes ta stilling til hvilket utvalg forslaget skal sendes til for videre behandling.

Saksutredning

Hvordan representantforslag skal behandles fremgår av reglement for saksbehandling i folkevalgte organer 4.8 Representantforslag:

Medlemmer av kommunestyret kan fremsette representantforslag til vedtak. Representantforslag kan bare omhandle én sak, og saken må høre inn under kommunens ansvarsområde.

Representantforslag kan ikke ha samme innhold som konkrete saker som ligger til behandling i et av kommunestyrets organer. Representantene kan heller ikke fremme forslag med samme innhold som konkrete saker som har vært ferdigbehandlet i kommunestyrets organer i samme valgperiode, uten å ha fått nødvendig tilslutning.

Representantforslag skal leveres ordfører/ politisk sekretariat senest kl. 09.00 dagen før forslaget skal fremmes i møte. Et representantforslag skal være ledsaget av en skriftlig begrunnelse som belyser saksforholdet. Forslagsstiller gis inntil 4 minutter til å fremme og begrunne forslaget.

Kommunestyret skal etter forslag fra ordfører avgjøre hvilket utvalg som skal behandle representantforslaget. Kommunedirektøren har anledning til å uttale seg og eventuelt komme med forslag. Kommunestyret kan avvise forslaget. Det åpnes ikke for debatt om innholdet i forslaget, kun om hvilket utvalg som skal få saken til innstilling. Det er ikke anledning til å fremme andre forslag. Det innstillende utvalg kan behandle representantforslaget på følgende måter:

- Hvis utvalget finner at forslaget helt eller delvis bør imøtekommes og at saken egner seg for avgjørelse i kommunestyret uten nærmere utredning, skal innstilling avgis etter at kommunedirektøren og eventuelt andre utvalg har hatt anledning til å uttale seg
- Hvis utvalget anser at det er behov for å utrede saken nærmere, kan utvalget oversende forslaget til kommunedirektøren for saksforberedelse før endelig vedtak
- Hvis utvalget ikke støtter forslaget, skal utvalget fremme innstilling til kommunestyret om at forslaget avvises.

Innstillinger til representantforslag fremmet av utvalget behandles som ordinære saker i kommunestyrets møte.

Representantforslaget fra Skogan oppfylder vilkårene for behandling og er innsendt før fristen. Ordfører har foreslått at oppvekst- og utdanningsutvalget får saken til behandling. Representantforslaget følger under.

Representantforslag fra Nikolai B. Skogan

De siste årene har det blitt gjennomført flere studier både nasjonalt og internasjonalt angående mobilbruk i skolen.

Forslagsstiller viser til nylige studier, deriblant forsker Sara Abrahamsson ved Norges Handelshøyskole (NHH), som konkluderer med at elever ved ungdomsskoler med mobilforbud

opplever mindre mobbing og bedre karakterer enn elever ved skoler som tillater mobilbruk.¹ Undersøkelser fra andre land bekrefter dette resultatet. Eksempelvis i Spania, England og USA der man har observert bedre akademiske prestasjoner og mindre mobbing.²

Forslagsstiller vil særlig fremheve et studium som ble gjort av forskere ved London School of Economics and Political Science der de så nærmere på effekten av mobilforbud på skoler i fire engelske byer i 2015. De fant at elevenes eksamensresultater ble betydelig bedre etter at et mobilforbud var innført.³ Forbedringen handlet primært om at de svakeste elevene gjorde det bedre.

Et annet eksempel som bør nevnes er da to regioner i Spania, Galicia og Castilla La Mancha, innførte mobilforbud på skolen i 2015. I forbindelse med innføring av mobilforbud i skolen benyttet forskere muligheten til å studere mulige effekter på læring og mobbing. Forskerne fant at skolene i de to regionene med mobilforbud fikk mindre mobbing og bedre skoleresultater. I Galicia anslår forskere at bedringen i skoleresultater tilsvarer mer enn et halvt års læring i matematikk og opp mot ett års læring i naturfag.⁴

Videre vil forslagsstillerne påpeke at forskning indikerer at selv det å ha telefonen i lommen påvirker elevenes prestasjoner negativt. I en studie fra USA ble studenter delt opp i grupper som enten hadde smarttelefonen på pulten, i lommen eller sekken, eller i et annet rom. Ingen av disse gruppene hadde en aktiv mobilbruk, bare en bevissthet om at telefonen var i nærheten. Studien konkluderte med at jo nærmere telefonen var, selv om den ikke ble brukt, jo dårligere presterte studentene på tester.⁵

I Danmark har forskerne funnet betydelig mer fysisk aktivitet i friminuttene på skoler med mobilfrie friminutter, enn på skoler der mobilbruk i friminuttene er tillatt.⁶ PISA-undersøkelsene viser også en kraftig økning i elever som er ensomme på skolen fra 2012, i OECD-området.⁷ Dette kan skyldes flere forhold, men det er påfallende at økningen skjedde fra rundt 2012 da kombinasjonen av smarttelefoner og sosiale medier kom for fullt.

---

¹ NHH Brage: Essays on Empirical Labor and Health Economics

² <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01443410.2018.1489046>

³ <https://cep.lse.ac.uk/pubs/download/dp1350.pdf>

⁴ <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/AEA-05-2021-0112/full/html>

⁵ <https://www.journals.uchicago.edu/doi/full/10.1086/691462>

⁶ <https://www.mdpi.com/1660-4601/18/4/1907>

⁷

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34294429/#:~:text=Results%3A%20School%20loneliness%20increased%202012,countries%20with%20full%20measurement%20invariance>

UNESCO oppfordrer til forbud mot smarttelefoner i skoletiden.⁸ Et stort flertall av lærere og foreldre mener også at skolen bør være mobilfri.⁹

Et mobilforbud i skolen kan være et gratis tiltak for å løfte skoleresultatene, redusere mobbing og utenforskap og gi mer fysisk aktivitet i friminuttene. Selv om dagens regjering ikke ønsker et nasjonalt forbud, hindrer det ikke Tromsø kommune fra å innføre et mobilforbud lokalt. På denne bakgrunn foreslår forslagsstiller følgende:

1. Tromsø kommunestyre ber kommunedirektøren å utarbeide en sak til kommunestyret hvor det foreslås å innføre forbud mot mobilbruk i skoletiden i alle grunnskolene i Tromsø kommune.

Elevene kan ha med seg mobiltelefonen og bruke den til og fra skolen, for eksempel for å holde kontakt med foreldrene. Imidlertid skal mobiltelefonen i utgangspunktet låses inn i et «mobilhotell» eller tilsvarende i skoletiden. Det bes også om en vurdering av om det foreligger gode grunner for å gjøre eventuelle unntak fra utgangspunktet.

Konklusjon

Representantforslaget sendes til oppvekst- og utdanningsutvalget for videre behandling.

Vedtakskompetanse

Kommunestyret

Vedlegg

---

⁸ Global education monitoring report, 2023: technology in education: a tool on whose terms? - UNESCO Digital Library

⁹ <https://www.barnevakten.no/wp-content/uploads/2020/02/Skjermet-barndom-RAPPORT.pdf>